Hagtíðindi
Statistical Series

Verðlag og neysla
Prices and consumption

2006:4 • 7. mars 2006

Áfengisneysla 2005

Consumption of alcoholic beverages 2005

Samantekt

Áfengissala hér á landi jókst um 6,7% milli áranna 2004 og 2005 í alkóhóllítrum talið, eða úr 1.523 þúsund alkóhóllítrum árið 2004 í 1.625 þúsund alkóhóllítra árið 2005. Salan samsvarar 7,05 alkóhóllítra á hvern íbúa 15 ára og eldri, en var 6,71 alkóhóllítrar á árinu 2004. Sú aukning er ríflega 5% milli ára, sem er með því mesta sem hefur verið á undanförnum árum. Í lítrum talið var aukningin um 6,8% milli ára, úr 20,4 milljónum lítra árið 2004 í 21,8 milljónir lítra árið 2005.

Inngangur

Hagstofan og forverar hennar hafa safnað tölulegu efni um áfengissölu allt frá árinu 1881. Ýmsar breytingar hafa orðið á skýrslugerðinni í gegnum tíðina. Talnaefni, frá og með árinu 1995, sem birtist í meðfylgjandi töflum er byggt á sölu ÁTVR og skýrslum sem aðrir leyfishafar senda Hagstofunni. Heildartölur um neyslu eru byggðar á sölu ÁTVR að viðbættri sölu leyfishafa til veitingahúsa, hótela, sendiráða, svo og það sem notað er til kynningar innanlands. Í tölunum er hins vegar ekki meðtalið áfengi sem áhafnir skipa og flugvéla flytja inn í landið, eða það magn sem ferðamenn taka með sér frá útlöndum eða kaupa í fríhöfn. Ekki er heldur meðtalið það magn sem ÁTVR eða aðrir aðilar flytja úr landi eða selja til Fríhafnarinnar á Keflavíkurflugvelli.

Mynd 1. Áfengisneysla í alkóhóllítrum 1980–2005, 15 ára og eldri
Figure 1. Consumption of alcoholic beverages, in litres of pure alcohol 1980–2005, per inhabitant 15 years and over

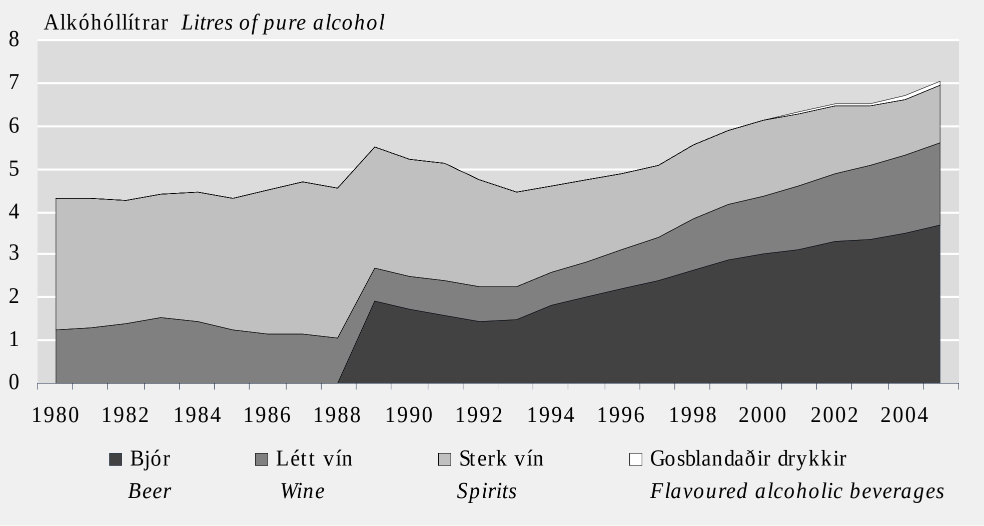

Hagstofa Íslands

Neysla og neysluvenjur

Breytingar á neysluvenjum í kjölfar lögleiðingar bjórsölu 1989

Sala bjórs var lögleidd á Íslandi 1. mars 1989. Frá þeim tíma hefur orðið mikil breyting á neysluvenjum og jafnframt mikil aukning áfengisneyslu. Árið 1988 hafði áfengisneysla á Íslandi, mæld í hreinum vínanda, skipst þannig að 77% voru sterkir drykkir en létt vín voru 23%. Árið 1989 hrapaði hins vegar hlutur sterkra drykkja niður í 52% og hlutur léttra vína hrapaði niður í 14%. Sala bjórs varð 34% af heildarsölu áfengis í alkóhóllítrum talið þó einungis væri um 10 mánaða sölu að ræða. Neysla bjórs minnkaði næstu ár á eftir, en frá árinu 1993 hefur neyslan aukist stöðugt og hefur á síðari árum verið um 50% af áfengisneyslu, mælt í alkóhóllítrum, sjá mynd 1.

Bjór, létt vín og sterkt áfengi

Áfengisneysla í alkóhóllítrum á hvern íbúa 15 ára og eldri hefur aukist úr 4,33 alkóhóllítrum árið 1980 í 7,05 alkóhóllítra árið 2005, sbr. töflu 1. Sú aldurs-viðmiðun hefur lengi verið notuð vegna alþjóðlegs samanburðar. Taflan sýnir einnig heildarsölumagn í þúsundum alkóhóllítrum talið og neyslu miðað við heildarmannfjölda. Neysla í lítrum árið 2005 skiptist þannig að bjórneysla er um 74 lítrar á ári á hvern íbúa 15 ára og eldri, neysla léttra vína er um 15,5 lítrar og neysla sterkra drykkja um 3,5 lítrar á ári. Neysla gosblandaðra drykkja hefur aukist mjög mikið á síðustu árum og er hún sýnd sérstaklega í töflu 1. Hefur sú neysla aukist frá 0,7 lítrum árið 2000 í um 1,8 lítra á hvern íbúa 15 ára og eldri árið 2005. Létt vín vinna stöðugt á, sérstaklega á allra síðustu árum, og eru um 28% áfengisneyslu árið 2005. Sterkari drykkir eru hins vegar komnir niður fyrir 20% árið 2005, en því er við að bæta að gosblandaðir drykkir, sem eru að grunni til sterkir drykkir blandaðir með gosdrykkjum, eru nú sýndir sérstaklega og vega þeir nú um 1% (sjá mynd 2). Skilgreining á sterkum drykkjum og léttu víni frá og með 1993 er sú að drykkir sem eru yfir 22% að styrkleika teljast sterkir, en það sem er 22% eða minna, að bjórnum frátöldum, telst létt vín.

Mynd 2. Áfengisneysla 2000 og 2005
Figure 2. Consumption of alcoholic beverages 2000 and 2005

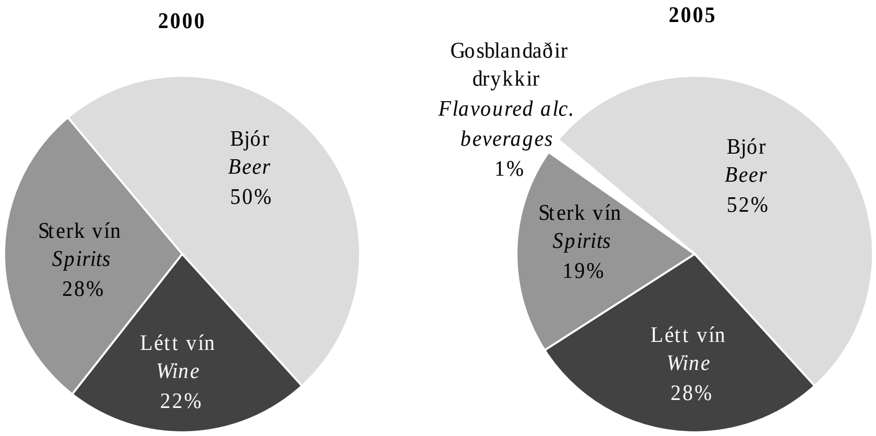

Neysla rauðvína og hvítvína hefur aukist mest

Mynd 3 sýnir þróun í neyslu helstu tegunda áfengis frá árinu 1996 (sjá einnig töflu 2). Neysla rauðvíns hefur aukist mest, en neysla hvítvíns jókst einnig mikið, sérstaklega árin 2003–2005 þegar hlutfallsleg aukning í sölu á hvítvíni var meiri en aukning í sölu á rauðvíni. Bjórneysla hefur aukist minna, en aukning á því áfengi sem fellur undir liðinn „annað“ skýrist af mikilli söluaukningu á blönduðum drykkjum, en stór hluti þeirra eru tilbúnar blöndur sem seldar eru á álíka flöskum og gosdrykkir.

Mynd 3. Breytingar á áfengisneyslu í lítrum frá 1996, 1996=100
Figure 3. Changes in consumption since 1996, litres, 1996=100

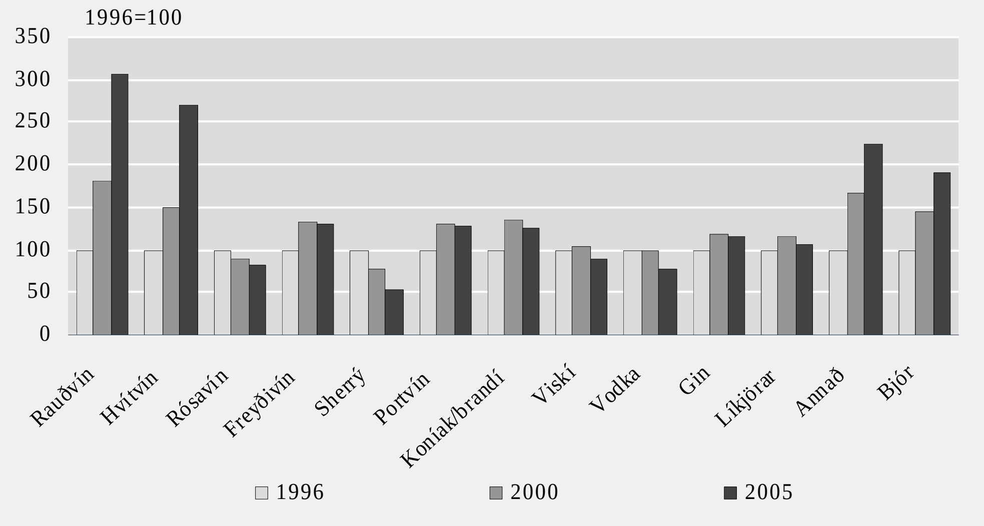

Upprunalönd

Skýrslur leyfishafa til Hagstofunnar fyrstu árin gáfu ekki upplýsingar um upprunalönd rauðvína og hvítvína, en vegna eftirspurnar var skýrslugerð breytt þannig að frá og með árinu 2000 var tekin upp ný flokkun (sjá töflur 3 og 4) og því unnt að fylgjast með sölu þessara vína frá einstaka löndum. Mynd 4 sýnir sölu rauðvína eftir helstu upprunalöndum og er hlutur Frakklands lang mestur í upphafi tímabilsins, en hlutur rauðvína frá öðrum löndum hefur farið vaxandi. Vín frá Chile urðu söluhærri en vín frá Frakklandi á árinu 2003 og voru jafnframt söluhæst á árinu 2004. Árið 2005 eru það hins vegar vín frá Spáni sem eru söluhæst og þar á eftir koma vín frá Ástralíu. Í þriðja sæti eru svo vín frá Chile, en lítill munur er á þessum þremur löndum. Frakkland er nú komið í fimmta sæti á eftir Ítalíu sem er í fjórða sæti á árinu 2005. Hvað varðar hvítvín (sjá mynd 5), hafa vín frá Frakklandi verið lang söluhæst þar til á árinu 2005 að vín frá Ástralíu og Nýja-Sjálandi ná því að verða söluhærri.

Mynd 4. Sala rauðvíns flokkuð eftir helstu löndum 2000–2005
Figure 4. Sale of red wine classified by country of origin 2000–2005

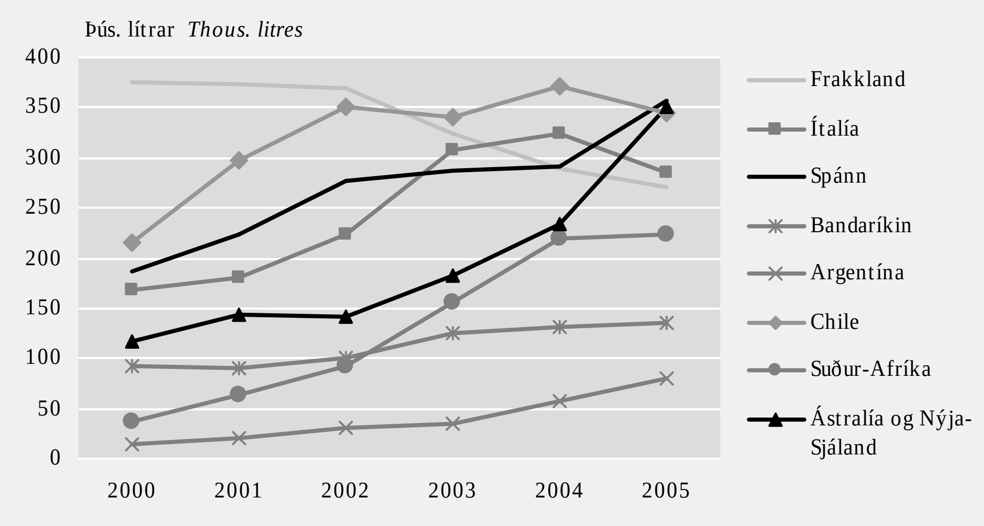

Mynd 5. Sala hvítvíns flokkuð eftir helstu löndum 2000–2005
Figure 5. Sale of white wine classified by country of origin 2000–2005

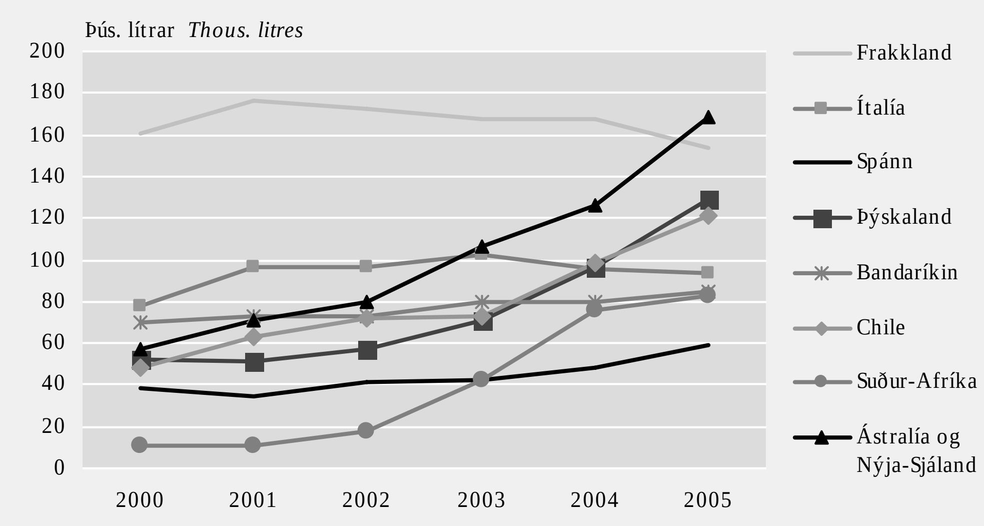

Samanburður við önnur lönd

Í samanburði við önnur lönd í Evrópu er bjórneysla á íbúa hér á landi líkust því sem er í Noregi, Svíþjóð og Sviss. Önnur lönd í mið- og norður Evrópu eru með mun meiri bjórneyslu, allt að tvöfalt meiri, en vínræktarlöndin sunnar í álfunni eru hins vegar með minni bjórneyslu á íbúa. Mynd 6 sýnir áfengisneyslu í alkóhóllítrum á íbúa 15 ára og eldri á Norðurlöndum árin 1995 og 2004, sjá einnig töflu 5. Aukningin er mest á Íslandi á þessu tímabili, en jafnframt var neyslan minnst á Íslandi og í Noregi í upphafi tímabilsins.

Mynd 6. Áfengisneysla í alkóhóllítrum, 15 ára og eldri
Figure 6. Consumption of alcoholic beverages, in litres of pure alcohol, per inhabitant 15 years and over

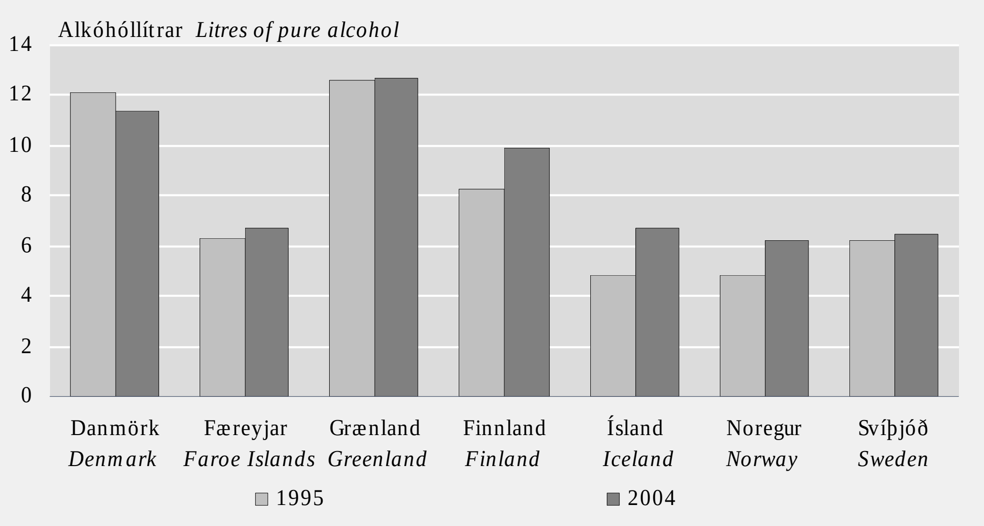

Tafla 1. Áfengisneysla 1980–2005
Table 1. Consumption of alcoholic beverages 1980–2005

	Alkóhóllítrar alls *Litr. of pure alcohol*	Bjór *Beer* Seldir lítrar *Litres sold*	Bjór *Beer* Alkóhóllítrar *Litr. of pure alcohol*	Létt vín *Wine* Seldir lítrar *Litres sold*	Létt vín *Wine* Alkóhóllítrar *Litr. of pure alcohol*	Sterk vín *Spirits* Seldir lítrar *Litres sold*	Sterk vín *Spirits* Alkóhóllítrar *Litr. of pure alcohol*	Gosblandaðir drykkir[1] *Flavoured alcoholic beverages*[1] Seldir lítrar *Litres sold*	Gosblandaðir drykkir[1] *Flavoured alcoholic beverages*[1] Alkóhóllítrar *Litr. of pure alcohol*
1000 lítrar ***1000 litres***									
1980	716,0	·	·	1.348,6	206,8	1.256,7	509,3	·	·
1987	855,6	·	·	1.672,0	209,0	1.611,0	646,6	·	·
1988	847,2	·	·	1.525,0	196,0	1.702,0	651,2	·	·
1989	1.045,0	6.946,7	359,9	1.168,6	144,8	1.383,6	540,2	·	·
1990	1.001,8	6.472,2	330,3	1.173,5	145,8	1.348,6	525,8	·	·
1991	996,9	6.043,3	307,1	1.260,3	155,5	1.371,6	534,3	·	·
1992	927,9	5.606,2	284,4	1.271,4	155,5	1.254,1	488,0	·	·
1993	882,3	5.864,0	295,8	1.250,9	150,7	1.126,8	435,9	·	·
1995	962,7	8.179,6	408,7	1.372,2	163,9	1.006,2	390,2	·	·
1997	1.050,1	9.826,1	496,8	1.720,9	199,4	917,7	353,9	·	·
1999	1.254,8	12.206,1	614,1	2.257,4	266,0	975,4	374,8	·	·
2000	1.324,4	13.048,3	653,4	2.365,4	289,7	978,4	374,1	152,0	7,2
2001	1.385,0	13.684,7	683,8	2.616,2	323,6	961,2	367,7	210,4	9,9
2002	1.444,9	14.565,7	727,5	2.816,4	352,2	908,8	348,8	343,0	16,4
2003	1.458,2	14.995,5	748,1	3.044,2	381,5	804,5	309,7	391,9	18,9
2004	1.523,1	15.987,3	792,0	3.303,7	415,2	772,4	296,9	382,3	18,9
2005	1.624,8	17.044,4	845,9	3.564,5	449,4	806,4	306,7	421,4	22,7
Lítrar á hvern íbúa ***Litres per inhabitant***									
1980	3,14	·	·	5,91	0,91	5,51	2,23	·	·
1987	3,48	·	·	6,80	0,85	6,55	2,63	·	·
1988	3,39	·	·	6,10	0,78	6,81	2,61	·	·
1989	4,13	27,48	1,42	4,62	0,57	5,47	2,14	·	·
1990	3,93	25,40	1,30	4,61	0,57	5,29	2,06	·	·
1991	3,86	23,43	1,19	4,89	0,60	5,32	2,07	·	·
1992	3,55	21,47	1,09	4,87	0,60	4,80	1,87	·	·
1993	3,34	22,23	1,12	4,74	0,57	4,27	1,65	·	·
1995	3,60	30,59	1,53	5,13	0,61	3,76	1,46	·	·
1997	3,88	36,27	1,83	6,35	0,74	3,39	1,31	·	·
1999	4,53	44,04	2,22	8,14	0,96	3,52	1,35	·	·
2000	4,71	46,41	2,32	8,41	1,03	3,48	1,33	0,54	0,03
2001	4,86	48,01	2,40	9,18	1,14	3,37	1,29	0,74	0,03
2002	5,02	50,65	2,53	9,79	1,22	3,16	1,21	1,19	0,06
2003	5,04	51,84	2,59	10,52	1,32	2,78	1,07	1,35	0,07
2004	5,21	54,64	2,71	11,29	1,42	2,64	1,01	1,31	0,06
2005	5,49	57,61	2,86	12,05	1,52	2,73	1,04	1,42	0,08

Tafla 1. Áfengisneysla 1980–2005 (frh.)
Table 1. Consumption of alcoholic beverages 1980–2005 (cont.)

	Alkóhóllítrar alls *Litr. of pure alcohol*	Bjór *Beer* Seldir lítrar *Litres sold*	Bjór *Beer* Alkóhóllítrar *Litr. of pure alcohol*	Létt vín *Wine* Seldir lítrar *Litres sold*	Létt vín *Wine* Alkóhóllítrar *Litr. of pure alcohol*	Sterk vín *Spirits* Seldir lítrar *Litres sold*	Sterk vín *Spirits* Alkóhóllítrar *Litr. of pure alcohol*	Gosblandaðir drykkir[1] *Flavoured alcoholic beverages*[1] Seldir lítrar *Litres sold*	Gosblandaðir drykkir[1] *Flavoured alcoholic beverages*[1] Alkóhóllítrar *Litr. of pure alcohol*
Lítrar á hvern íbúa 15 ára og eldri ***Litres per inhabitant 15 years and over***									
1980	4,33	·	·	8,15	1,25	7,60	3,08	·	·
1987	4,67	·	·	9,13	1,14	8,80	3,53	·	·
1988	4,53	·	·	8,16	1,05	9,11	3,49	·	·
1989	5,52	36,67	1,90	6,17	0,76	7,30	2,85	·	·
1990	5,24	33,85	1,73	6,14	0,76	7,05	2,75	·	·
1991	5,14	31,16	1,58	6,50	0,80	7,07	2,76	·	·
1992	4,73	28,55	1,45	6,48	0,79	6,39	2,49	·	·
1993	4,45	29,58	1,49	6,31	0,76	5,68	2,20	·	·
1995	4,76	40,48	2,02	6,79	0,81	4,98	1,93	·	·
1997	5,09	47,63	2,41	8,34	0,97	4,45	1,72	·	·
1999	5,91	57,48	2,89	10,63	1,25	4,59	1,76	·	·
2000	6,14	60,51	3,03	10,97	1,34	4,54	1,73	0,70	0,03
2001	6,32	62,47	3,12	11,94	1,48	4,39	1,68	0,96	0,05
2002	6,53	65,81	3,29	12,73	1,59	4,11	1,58	1,55	0,07
2003	6,52	67,09	3,35	13,62	1,71	3,60	1,39	1,75	0,08
2004	6,71	70,46	3,49	14,56	1,83	3,40	1,31	1,69	0,08
2005	7,05	73,95	3,67	15,46	1,95	3,50	1,33	1,83	0,10

Skýringar ***Notes*****:** Sala sterks bjórs hófst 1. mars 1989. Frá og með 1. desember 1995 var einkaréttur ÁTVR til innflutnings áfengis og sölu til endurseljenda afnuminn og innflytjendum, framleiðendum og heildsölum, sem höfðu til þess sérstakt leyfi, heimiluð sala til endurseljenda. Frá árinu 1995 ná því tölur yfir sölu ÁTVR og annarra leyfishafa. Ekki er meðtalið það áfengi sem ferðamenn eða áhafnir skipa og flugvéla flytja með sér inn í landið. *The sale of beer was legalised on 1 March 1989. As of 1 December 1995 the State monopoly on the import and wholesale of alcohol was abolished and importers, producers and wholesalers holding a special licence were permitted to resell alcohol. From 1995 the figures cover the sales of ÁTVR and the sales of licence holders. The figures on quantity do not take into account alcohol imported by ship and aircraft crews and tourists entering the country.*

[1] Gosblandaðir drykkir með áfengisgrunn yfir 22%. *Soda beverages with alcohol base exceeding 22% alcohol.*

Tafla 2. Sala áfengis í lítrum eftir helstu tegundum 1996–2005

Table 2. Sale of alcoholic beverages classified according to common types 1996–2005

	1996	1998	2000	2002	2003	2005
Samtals *Total*	**11.430.776**	**13.914.668**	**16.544.117**	**18.633.802**	**19.236.009**	**21.836.663**
Rauðvín *Red wine*	674.421	910.473	1.215.602	1.606.520	1.770.031	2.067.528
Hvítvín *White wine*	346.652	404.027	521.657	632.963	710.510	934.545
Rósavín *Rose*	147.648	139.701	133.478	120.259	120.556	121.469
Freyðivín *Sparkling wine*	120.011	142.075	160.540	142.691	141.807	157.461
Sérrí *Sherry*	71.914	59.367	56.211	49.538	46.254	38.221
Portvín *Port*	18.440	21.278	23.824	25.848	24.361	23.470
Koníak/brandí *Cognac/brandy*	56.179	73.821	76.457	77.817	73.767	70.196
Viskí *Whisky*	118.118	125.337	123.992	115.642	105.956	106.288
Vodka	404.074	423.410	400.931	378.806	331.323	313.851
Gin	73.630	75.191	87.490	93.441	82.497	84.486
Líkjörar *Liqueurs*	120.385	127.151	140.103	146.010	132.324	128.838
Annað *Other*	333.806	448.133	555.569	678.615	701.128	745.891
Bjór *Beer*	8.945.499	10.964.704	13.048.262	14.565.654	14.995.494	17.044.420

Skýringar *Notes*: Í töflunni er sýnd flokkun áfengis skv. eldri vöruflokkum. Sjá töflu 4 vegna nýrrar flokkunar, sem tók gildi janúar 2000. *The classification in the table has been revised. See table 4 for new classification.*

Tafla 3. Heildarsala rauðvíns og hvítvíns eftir löndum árin 2002–2005

Table 3. Total sale of red wine and white wine classified by country of origin 2002–2005

Lítrar *Litres*	2002	2003	Breyting frá fyrra ári % *Change from* prev.year %	2004	Breyting frá fyrra ári % *Change from* prev.year %	2005	Breyting frá fyrra ári % *Change from* prev.year %
Rauðvín, samtals ***Red wine total***	**1.606.520**	**1.770.031**	**10,2**	**1.935.020**	**9,3**	**2.067.528**	**6,8**
Frakkland *France*	369.184	324.791	-12,0	288.718	-11,1	271.555	-5,9
Ítalía *Italy*	224.335	307.017	36,9	324.920	5,8	285.642	-12,1
Spánn *Spain*	277.174	286.325	3,3	290.333	1,4	357.193	23,0
Portúgal *Portugal*	3.519	3.086	-12,3	3.702	20,0	6.551	77,0
Evrópa, annað *Europe other*	3.665	4.262	16,3	3.345	-21,5	4.319	29,1
Bandaríkin *USA*	100.241	125.296	25,0	132.190	5,5	134.429	1,7
Argentína *Argentina*	31.562	34.917	10,6	57.011	63,3	80.848	41,8
Chile *Chile*	350.938	340.467	-3,0	371.141	9,0	344.242	-7,2
Suður-Afríka *South Africa*	92.431	154.914	67,6	219.953	42,0	224.286	2,0
Ástralía og Nýja-Sjáland							
Australia and New Zealand	140.578	182.277	29,7	233.497	28,1	350.578	50,1
Annað *Other*	12.892	6.678	-48,2	10.211	52,9	7.886	-22,8
Hvítvín, samtals ***White wine total***	**632.963**	**710.510**	**12,3**	**814.887**	**14,7**	**934.545**	**14,7**
Frakkland *France*	172.677	167.551	-3,0	167.605	0,0	153.811	-8,2
Ítalía *Italy*	96.420	101.982	5,8	95.850	-6,0	93.419	-2,5
Spánn *Spain*	40.969	42.327	3,3	48.153	13,8	58.707	21,9
Portúgal *Portugal*	1.149	816	-29,0	1.076	31,9	66	-93,8
Þýskaland *Germany*	57.403	71.077	23,8	96.218	35,4	128.666	33,7
Evrópa, annað *Europe other*	2.613	7.058	170,1	2.859	-59,5	2.451	-14,3
Bandaríkin *USA*	73.105	79.528	8,8	80.029	0,6	85.158	6,4
Chile *Chile*	72.127	72.426	0,4	98.920	36,6	121.235	22,6
Suður Afríka *South Africa*	17.274	42.590	146,6	75.692	77,7	82.661	9,2
Ástralía og Nýja-Sjáland							
Australia and New Zealand	80.193	106.711	33,1	126.596	18,6	168.705	33,3
Annað *Other*	19.033	18.445	-3,1	21.889	18,7	39.664	81,2

Tafla 4. Heildarsala áfengis í lítrum og alkóhóllítrum eftir vöruflokkum árin 2004 og 2005
Table 4. Total sale of alcohol in litres and litres of pure alcohol 2004–2005

	2004		2005		Breyting frá fyrra ári % *Change from prev. year %*	
	Lítrar *Litres*	Alkóhóllítrar *Litres of pure alcohol*	Lítrar *Litres*	Alkóhóllítrar *Litres of pure alcohol*	Lítrar *Litres*	Alkóhóllítrar *Litres of pure alcohol*
Alls *Total*	**20.445.721**	**1.523.054**	**21.836.663**	**1.624.842**	**6,8**	**6,7**
Rauðvín, samtals *Red wine total*	**1.935.020**	**248.427**	**2.067.528**	**268.936**	**6,8**	**8,3**
Frakkland *France*	288.718	35.210	271.555	33.570	-5,9	-4,7
Ítalía *Italy*	324.920	39.332	285.642	34.880	-12,1	-11,3
Spánn *Spain*	290.333	37.061	357.193	46.210	23,0	24,7
Portúgal *Portugal*	3.702	462	6.551	821	77,0	77,8
Evrópa, annað *Europe other*	3.345	414	4.319	519	29,1	25,3
Bandaríkin *USA*	132.190	17.209	134.429	17.645	1,7	2,5
Argentína *Argentina*	57.011	7.739	80.848	11.060	41,8	42,9
Chile *Chile*	371.141	48.596	344.242	45.407	-7,2	-6,6
Suður-Afríka *South Africa*	219.953	29.529	224.286	29.989	2,0	1,6
Ástralía og Nýja-Sjáland *Australia and New Zealand*	233.497	31.555	350.578	47.806	50,1	51,5
Annað *Other*	10.211	1.320	7.886	1.029	-22,8	-22,0
Hvítvín, samtals *White wine total*	**814.887**	**97.358**	**934.545**	**111.922**	**14,7**	**15,0**
Frakkland *France*	167.605	20.206	153.811	18.652	-8,2	-7,7
Ítalía *Italy*	95.850	11.246	93.419	11.100	-2,5	-1,3
Spánn *Spain*	48.153	5.735	58.707	7.025	21,9	22,5
Portúgal *Portugal*	1.076	107	66	6	-93,8	-94,4
Þýskaland *Germany*	96.218	8.623	128.666	11.648	33,7	35,1
Evrópa, annað *Europe other*	2.859	353	2.451	311	-14,3	-11,8
Bandaríkin *USA*	80.029	9.732	85.158	10.455	6,4	7,4
Chile *Chile*	98.920	13.091	121.235	16.003	22,6	22,2
Suður-Afríka *South Africa*	75.692	9.571	82.661	10.389	9,2	8,5
Ástralía og Nýja-Sjáland *Australia and New Zealand*	126.596	15.864	168.705	21.124	33,3	33,2
Annað *Other*	21.889	2.831	39.664	5.210	81,2	84,1
Rósavín *Rosé*	**114.879**	**10.760**	**121.469**	**11.243**	**5,7**	**4,5**
Freyðivín *Sparkling wine*	**147.054**	**14.032**	**157.461**	**15.324**	**7,1**	**9,2**
Kampavín *Champagne*	17.913	2.162	21.146	2.544	18,0	17,7
Annað freyðivín *Other sparkling wine*	129.141	11.870	136.315	12.780	5,6	7,7
Styrkt vín *Fortified wine*	**69.202**	**12.341**	**64.523**	**11.474**	**-6,8**	**-7,0**
Sérrí *Sherry*	41.808	6.999	38.221	6.385	-8,6	-8,8
Portvín *Port*	24.215	4.788	23.470	4.639	-3,1	-3,1
Annað *Other*	3.178	554	2.832	451	-10,9	-18,6
Ávaxtavín o.fl. *Fruit wine etc*	**61.985**	**4.147**	**69.528**	**4.319**	**12,2**	**4,2**
Koníak/brandí *Cognac/brandy*	**70.835**	**28.239**	**70.196**	**27.889**	**-0,9**	**-1,2**
Koníak VS & VSOP *Cognac VS&VSOP*	58.011	23.206	58.132	23.260	0,2	0,2
Ávaxta- og hratbrandí	1.228	498	792	321	-35,5	-35,6
Annað brandí *Other brandies*	11.597	4.535	11.272	4.308	-2,8	-5,0
Viskí *Whisky*	**104.673**	**42.103**	**106.288**	**42.794**	**1,5**	**1,6**
Skotland *Scotland*	72.093	29.059	71.811	28.991	-0,4	-0,2
Írland *Ireland*	23.577	9.431	24.283	9.713	3,0	3,0
Annað *Other*	9.003	3.613	10.194	4.090	13,2	13,2

Tafla 4. Heildarsala áfengis í lítrum og alkóhóllítrum eftir vöruflokkum árin 2004 og 2005 (frh.)
Table 4. Total sale of alcohol in litres and litres of pure alcohol 2004–2005 (cont.)

	2004		2005		Breyting frá fyrra ári % *Change from prev. year %*	
	Lítrar *Litres*	Alkóhóllítrar *Litres of pure alcohol*	Lítrar *Litres*	Alkóhóllítrar *Litres of pure alcohol*	Lítrar *Litres*	Alkóhóllítrar *Litres of pure alcohol*
Romm og rommlíki						
Rum and spiced rum	**81.981**	**29.688**	**82.685**	**29.929**	**0,9**	**0,8**
Tequila og Mezcal	**6.407**	**2.438**	**5.875**	**2.237**	**-8,3**	**-8,3**
Vodka	**316.776**	**121.812**	**313.851**	**120.471**	**-0,9**	**-1,1**
Einiberjavín						
Juniper flavoured spirits drinks	**83.094**	**32.855**	**86.935**	**34.479**	**4,6**	**4,9**
Gin	80.309	31.850	84.486	33.588	5,2	5,5
Sénever *Genever*	2.785	1.005	2.449	891	-12,1	-11,4
Snafs *Schnapps*	**41.810**	**15.808**	**41.887**	**15.517**	**0,2**	**-1,8**
Ákavíti og brennivín *Aquavit*	26.960	10.744	27.641	10.839	2,5	0,9
Annað *Other*	14.849	5.064	14.246	4.679	-4,1	-7,6
Líkjörar *Liqueurs*	**125.639**	**30.190**	**128.838**	**30.601**	**2,5**	**1,4**
Bitterar, kryddvín og aperitífar						
Bitters, aromatized wine and aperitives	**76.919**	**17.211**	**74.757**	**17.061**	**-2,8**	**-0,9**
Bitterar *Bitters*	46.845	12.831	46.773	12.952	-0,2	0,9
Kryddvín, Vermútar og Aperitífar						
Arom. wine, vermouth and aperitives	30.074	4.380	27.984	4.109	-6,9	-6,2
Aðrir blandaðir drykkir						
Other alcoholic drinks	**407.219**	**23.654**	**465.878**	**34.720**	**14,4**	**46,8**
Bjór *Beer*	**15.987.342**	**791.991**	**17.044.420**	**845.926**	**6,6**	**6,8**

Tafla 5. Áfengissala á Norðurlöndum 1991–2004
Table 5. Sales of alcoholic beverages in the Nordic countries 1991–2004

Alóhóllítrar[1] *Litres of pure alcohol*[1]	1991	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Danmörk *Denmark*	11,5	12,1	12,2	12,1	11,6	11,6	11,5	11,6	11,3	11,5	11,4
Færeyjar *Faroe Islands*	6,7	6,3	6,7	6,6	6,6	6,6	6,8	6,9	7,0	6,9	6,7
Grænland *Greenland*	15,0	12,6	12,6	12,8	13,3	13,2	13,4	12,5	12,3	12,7	…
Finnland *Finland*	9,2	8,3	8,2	8,6	8,7	8,6	8,6	9,0	9,2	9,3	9,9
Álandseyjar *Åland Islands*	…	5,8	5,7	5,9	6,0	6,1	6,1	6,3	6,4	6,4	6,7
Ísland *Iceland*	5,1	4,8	4,9	5,1	5,6	5,9	6,1	6,3	6,5	6,5	6,7
Noregur *Norway*	4,8	4,8	5,0	5,3	…	5,5	5,6	5,5	5,9	6,0	6,2
Svíþjóð *Sweden*	6,3	6,2	6,0	5,9	5,8	6,1	6,2	6,5	6,9	7,0	6,5

Skýring ***Note:*** Táknið … merkir að upplýsingar eru ekki fyrir hendi. … = *data not available.*

[1] Alkóhóllítrar á mann 15 ára og eldri. *Litres of pure alcohol per inhabitant aged 15 years and over.*

English summary

Consumption of alcoholic beverages in Iceland has increased from 4.33 litres of pure alcohol per inhabitant 15 years and over in 1980 to 7.05 litres of pure alcohol in 2005. The sale of beer (over 2.25% by volume) made a turning point in the consumption pattern. In 1988, the year before the sale of beer was legalised, strong spirits amounted to 77% of the total consumption of alcohol while wine was 23%. The consumption of both beverages dropped considerably the next year, strong spirits to 52% and wine to 14%, while the beer accounted for 34%. From then on there has been a steady rise, proportional, in the consumption of beer and wine, while there has been a constant decrease in spirits consumption. In the year 2005 the consumption of beer amounted to 52% of the total consumption of alcoholic beverages (pure alcohol per capita 15 years and over), wine to 28%, spirits to 19% and flavoured alcoholic beverages amounted to 1%. Table 1 shows total sale of alcoholic beverages from 1980 to 2005, litres per inhabitant and litres per inhabitant 15 years and over. Tables 2, 3 and 4 show sale according to types of alcohol and table 5 shows comparison between the Nordic countries and tables. The obvious trend since 1989 is the decreased sale of spirits and the increased sale of beer, and in later years the increased sale of wines.

Annual statistics on alcohol sale are available back to year 1881 in Iceland. Since 1993 alcoholic beverages with 22% or less alcohol volume, except beer, are counted as wine and those over 22% by volume are counted as spirits. As of 1 December 1995 the State monopoly on the import and wholesale of alcohol was abolished and importers, producers and whole-salers holding a special licence issued by the Ministry of Finance (later by the National Commissioner of the Icelandic Police) were permitted to resell alcohol. From 1995 the figures cover the sales of ÁTVR and the sales of licence holders. The figures on quantity do not take into account alcohol imported by ship and aircraft crews and tourists entering the country, nor alcohol exported by the ÁTVR and others, or sold to the Duty Free Store at Keflavík Airport.

Hagtíðindi
Statistical Series

Verðlag og neysla
Prices and consumption

91. árgangur nr. 16
2006:4
ISSN 0019-1078
ISSN 1670-570X (pappír *paper*) • ISSN 1670-5718 (pdf)
Verð ISK 500 *Price EUR 7*
Umsjón *Supervision* Edda Hermannsdóttir • edda.hermannsdottir@hagstofa.is
Sími *Telephone* +(354) 528 1000
Bréfasími *Fax* +(354) 528 1099
© Hagstofa Íslands *Statistics Iceland* • Borgartúni 21a 150 Reykjavík Iceland
Öllum eru heimil afnot af ritinu. Vinsamlega getið heimildar. *Please quote the source.*
www.hagstofa.is/hagtidindi *www.statice.is/series*